האוניברסיטה הפתוחה &

20417 **אלגוריתמים** חוברת הקורס –סתיו 2011א

כתב: דניאל רייכמן

 λ אוקטובר 2010 – סמסטר סתיו

פנימי – לא להפצה.

. כל הזכויות שמורות לאוניברסיטה הפתוחה. ©

תוכן העניינים

א	הסטודנט	אל
	כונת הקורס	מת
ה	תיאור הקורס	.1
ח	כיצד ללמוד	.2
١	הנחיות בקשר לכתיבת אלגוריתמים	.3
١	תיאור מפגשי ההנחיה	.4
7	בחינות הגמר	.5
7	התנאים לקבלת נקודות זכות	.6
ח	למידה מתוקשבת - אתר הקורס באינטרנט	.7
יא	לוח זמנים ופעילויות	.8
	לות הקורס	מט
טו	תיאור המטלות	.9
טו	9.1 מבנה המטלות	
טו	9.2 חומר הלימוד הדרוש לפתרון המטלות	
טו	9.3 ניקוד המטלות	
טז	נוהל הגשת מטלות מנחה	.10
1	ייץ 11	ממ
3	ייך 12	ממ
5	יין 13	ממ
7	ייך 14	ממ
9	יין 15	ממ
	פת: בחינות גמר לדוגמה	נסו
13	יח א	נסנ
15	פח ב	נסנ

אל הסטודנט,

אני מקדם את פניך בברכה עם הצטרפותך אל הלומדים בקורס ״אלגוריתמים ״.

בחוברת זו תמצא תיאור, מלא ככל האפשר, של הקורס וכן פרטים על כלל פעילויותיך במהלך הלימודים. מומלץ שתקרא בעיון את כל הסעיפים לפני שתתחיל בלימודיך. בהמשך תמצא את לוח הזמנים של הקורס ואת המטלות.

פרטים נוספים על המערכת המסייעת ללימוד עצמי, מרכיביה ופרטים מינהליים לביצוע הפעילויות השונות במסגרת לימודיך, תמצא בקטלוג הקורסים ובידיעון האקדמי. עדכונים יישלחו מדי סמסטר.

שעות הייעוץ הן בכל יום די בשעות 17: 00-15: 00 בטלפון 17: 09-7781222. (פגישה נא לתאם מראש). danielre@openu.ac.il : ניתן לפנות גם בדואייל

אני מאחל לך לימוד פורה ומהנה.

בברכה,

דניאל רייכמן מרכז הקורס

מתכונת הקורס

1. תיאור הקורס

הקורס עוסק בניתוח אלגוריתמים ובהוכחת נכונותם, תוך שימת דגש על ניתוח האלגוריתמים מבחינת יעילותם (סיבוכיות).

רוב הקורס מוקדש לאלגוריתמים בתורת הגרפים (למשל, מציאת עץ פורש מינימלי) אבל יש בו גם אלגוריתמים אחרים, כמו, למשל, כפל פולינומים מהיר.

לימוד הקורס מתבסס על התרגום לעברית של פרקי הספר: Algorithm Design שנכתב בידי: E. Tardos and J. Kleinberg כשהוא מלווה במדריך הלמידה, שנכתב עייי דייר מנור מנדל ופרופסור זאב נוטוב. מדריך הלמידה כולל הפניות לפרקים המתאימים והרחבות בנושאים מסוימים.

2. כיצד ללמוד?

כל חומר הלימוד הנדרש נמצא בערכה שנשלחת אליך. עליך לקרוא את החומר ולהקדיש את מלוא הזמן הדרוש להבנתו. רצוי מאד לענות בכתב על השאלות המופיעות בחוברת ורק אחר כך לעיין בתשובות.

רצוי להקדיש ללימוד ותרגול החומר כ- 10 שעות בשבוע. אם אתה נתקל בקשיים תוך כדי הלימוד, נצל את ההנחיה הטלפונית.

במדריך הלמידה יש תרגילים לכל אחד מהפרקים, וכן תשובות מלאות. מומלץ כי תעבור על התרגילים ותנסה לפתור אותם בעצמך, לפני שתקרא את הפתרון. פתרון התרגילים בחוברת עשוי לסייע לך כתרגול לצורך פתרון הממ״ן המתאים לפרק.

משנראה לך שהבנת היטב את חומר הלימוד, תוכל לגשת לפתרון המטלה. המטלה כוללת, בדרך-כלל, שאלות קשות ומורכבות יותר מאלו המופיעות בפרקי הלימוד, והן נועדו לבדוק את יכולתך ביישום חומר הלימוד.

הלימוד השיטתי של פרקי הלימוד, יחד עם פתרון המטלות, יקנה לך הכנה מלאה לקראת בחינת הגמר.

שמירה על קצב הלימוד המתוכנן (כמפורט ב״לוח זמנים ופעילויות״ שבהמשך) והגשת המטלות בזמן, ימנעו ממך קשיים בלתי רצויים במהלך הסמסטר, ויסייעו לך בהפקת מלוא התועלת מהקורס.

3. הנחיות בקשר לכתיבת אלגוריתמים

יש לזכור חמישה דברים שחיוניים להצגת האלגוריתם:

... הסבר אותו קודם, ואת הרעיונות שבו - בעברית (אלא אם כן האלגוריתם מאוד פשוט).

. כתוב את האלגוריתם במילים, או במידת הצורך בפסאודו-קוד, בדומה לספר. רצוי לכתוב

בקוד הוראות בעברית, אך המימוש צריך להיות חד-משמעי וברור. (לדוגמה: ניתן לכתוב "בחר את האיבר הראשון ברשימה, ואם הוא גדול מ- 7 אז...יי).

. אסור בשום אופן לכתוב ״תכניות מחשב״ במקום אלגוריתמים. עליך להתרגל לכתיבה בצורת

פסאודו-קוד.

4. אם נתבקשת להוכיח את נכונות האלגוריתם עליך לעשות זאת בצורה פורמלית ומדויקת

(למשל תוך שימוש באינדוקציה או בכלים מדויקים אחרים). **גם אם לא נתבקשת להוכיח,**

יש להסביר באופן כללי מדוע האלגוריתם עובד כשורה.

. בכל מקרה (גם אם לא צוין במפורש) יש לנתח את זמן הריצה של האלגוריתם. כמו כן, תמיד

נסה להגיע לאלגוריתם יעיל ככל שניתן. אלגוריתם שהוא נכון, אך אינו יעיל, יזכה אותך רק

בחלק מהנקודות.

4. תיאור מפגשי ההנחיה

במסגרת הקורס יתקיימו שבעה מפגשי הנחיה במרכזי הלימוד השונים. מידע על מיקום מרכז

הלימוד וכן על התאריכים המדויקים של כל מפגש תמצא ביילוח מפגשים ומנחיםיי.

שים לב!

ההשתתפות במפגשי ההנחיה אינה חובה אך היא בהחלט רצויה!

מפגשי ההנחיה יארכו כשעתיים וחצי כל אחד, והם יהיו מפגשים עיוניים שיתקיימו בחדר לימוד.

במפגשים יידון חומר הלימוד השוטף של הקורס. כמו כן, תוצגנה דוגמאות נוספות, תובהרנה

דוגמאות הקיימות בקורס ויינתנו הדגשים שונים על חומר הלימוד והמטלות. בסיום יינתן זמן

לשאלות הסטודנטים.

להלן פירוט הנושאים לפי מדריך הלמידה שיידונו במפגשי ההנחיה העיוניים:

מפגש 1: פרקים 1, 2, 3

4 מפגש 2: פרק

5 פרק (המשך) פרק 3 מפגש

6 מפגש 4: פרק

מפגש 5: פרק 7

מפגש 6: מפגש חזרה

I

5. בחינות הגמר

הנך זכאי לגשת לבחינת גמר בקורס רק אם עמדת בכל דרישות הקורס לפני מועד בחינה. (כלומר הגשת מטלות במשקל מינימלי והשתתפת בשאר פעילויות החובה של הקורס).

בחינות הגמר יחלו כשבוע ימים לאחר תום הסמסטר. הודעה על המועדים המדויקים תישלח לסטודנטים על-ידי מרכז ההישגים הלימודיים כחודשיים לאחר תחילת הסמסטר. מועדי בחינות הגמר שנקבעו לסמסטרים הבאים מפורטים בידיעון האקדמי.

לתשומת לב!

הנך זכאי להיבחן בקורס פעמיים: במועדים של הסמסטר הנוכחי או במועדים של הסמסטר הבא בו נלמד הקורס, ובכך מיצית את זכותך להיבחן בקורס.

סטודנט שניגש לבחינות גמר בשני מועדים ונכשל בשניהם, יוכל להירשם לקורס זה פעם נוספת ולקבל הנחה בשכר הלימוד. פרטים בידיעון האקדמי.

על מתכונת בחינת הגמר ראה בנספח "בחינות גמר לדוגמה" בחוברת זו.

6. התנאים לקבלת נקודות זכות

- א. צבירת 18 נקודות זכות **לפחות** במטלות.
- ב. ציון של לפחות 60 נקודות בבחינת הגמר.
  - ג. ציון סופי בקורס של 60 נקודות לפחות.

לתשומת לבכם!

כדי לעודדכם להגיש לבדיקה מספר רב של מטלות הנהגנו את ההקלה שלהלן:

אם הגשתם מטלות מעל למשקל המינימלי הנדרש בקורס, **המטלות** בציון הנמוך ביותר, שציוניהן נמוכים מציון הבחינה (עד שתי מטלות), לא יילקחו בחשבון בעת שקלול הציון הסופי.

זאת בתנאי שמטלות אלה **אינן חלק מדרישות החובה בקורס** ושמשקל המטלות האחרות שהוגשו עובר את המינימום ההכרחי.

זכרו! ציון סופי מחושב רק לסטודנטים שעברו את בחינת הגמר בציון 60 ומעלה והגישו מטלות כנדרש באותו קורס.

http://telem.openu.ac.il למידה מתוקשבת ואתר הקורס באינטרנט.

לקורס שבו אתם לומדים קיים אתר באינטרנט הפועל כמעין מרכז לימוד וירטואלי של הקורס. האתר מהווה עבורכם ערוץ תקשורת עם סטודנטים אחרים בקורס ועם צוות ההוראה, ומאפשר לכם ליהנות מחומרי למידה נוספים שמפרסם מרכז ההוראה. ההשתתפות בפעילות המתוקשבת באתר אינה דורשת הרשמה מיוחדת. הכניסה לאתר מתבצעת מכל עמדת מחשב שיש בה חיבור לאינטרנט (בבית, במקום

העבודה, ממחשב של חבר), בשעות ובימים הנוחים לכם.

מהם הציוד והתוכנה הנדרשים כדי לגלוש באתר? 🖫

כדי לבקר באתר ולהשתתף בפעילות נדרשת גישה למחשב המסוגל להריץ Microsoft Internet כדי לבקר באתר ולהשתתף בפעילות נדרשת אחרות Office ומעלה, הכולל מעבד התמלילים Microsoft Word 7.0 ומעלה, הכולל מעבד התמלילים מומלצות.

?כיצד מגיעים לאתר הקורס

תחילה עליכם להיכנס לאתר הראשי של שוהם בכתובת: http://telem.openu.ac.il תחילה עליכם להיכנס לאתר הראשי של שוהם בכתובת: לאחר מכן הקלידו את מספר הקורס או את שמו בחלון שלהלן:

כניסה לאתרי הקורסים
🗸 סמסטר 2009 א
שם קורס או מספר קורס (2009א בלבד) לאתר הקורס
לרשימת אתרי הקורסים והמחלקות (2009א)

מה כוללים אתרי הקורסים? 🗕

אתרי הקורסים מאפשרים לקיים **תקשורת זמינה ושוטפת** בין כל השותפים ללמידה ולהוראה בהורס.

נוסף על כך באתרי הקורסים מתפרסמים חומרי לימוד כגון: עדכונים ליחידות הלימוד, תרגול נוסף, דוגמאות של מבחנים, משובים לממ״נים, המחשות, לומדות ועוד. חומרי העשרה כגון: מצגות, עבודות לדוגמה של סטודנטים, נושאים אקטואליים, מבחני רב ברירה עם משוב מיידי, קישורים למאגרי מידע ולאתרים שונים ברשת האינטרנט ועוד.

בחלק מהאתרים משולבים שיעורי וידיאו מוקלטים המחולקים לפרקים והמזמנים לימוד הדומה בחלק מהאתרים משולבים שיעורי וידיאו מוקלטים מאפשרת צפייה נוחה בשיעור, ובמיוחד חזרה על פרקים ספציפיים מתוך הרצף. בדקו האם יש הפניה לשיעורי וידיאו בקורס שלכם והיעזרו בהם ללמידה. כל אלה הן דוגמאות בלבד - באתר של כל קורס בוחר מרכז ההוראה להציג את החומרים המתאימים לתכני הקורס.

הפנקס האישי 🖳

באתרי הקורסים משולב "פנקס אישי" המאפשר לכם לרכז הערות אישיות לחומרים שתבחרו מתוך אתר הקורס. הפנקס האישי, כשמו כן הוא - אישי. רק אתם מורשים לצפות בו. אותו פנקס

ילווה אתכם בכל תקופת לימודיכם באוניברסיטה הפתוחה וישרת אתכם בכל הקורסים שתלמדו. תוכלו לאסוף לפנקס האישי פריטי תוכן מאתרי קורסים שונים, בתנאי שיש לכם הרשאה אליהם.

פרטים על הפנקס האישי והמלצות לשימוש בו ראו באתר תלם, אזור מידע לסטודנטים או ישירות http://telem.openu.ac.il/personal_notes : בכתובת

מקווים שהפנקס האישי יהיה לכם לעזר במהלד לימודיכם באוניברסיטה הפתוחה.

?מעד מתבצעת התקשורת באתר

בדף הבית באתר פרוס לוח הודעות בו מתפרסמות הודעות שוטפות מטעם צוות ההוראה בנושאים ואירועים הקשורים לקורס.

באתר יש **קבוצת דיון** המאפשרת שיח שוטף בין כל משתתפי הקורס באמצעות חילופי טקסט. אפשר לשתף ולהתייעץ, לדון בחומר הלימוד, להעלות קשיים, לשאול שאלות ולקיים שיח לימודי וחברתי. קבוצת הדיון פתוחה רק בפני הסטודנטים והמנחים הלומדים ומלמדים בקורס.

הדואר האלקטרוני מאפשר קיום תקשורת בינאישית בין הסטודנטים ומול צוות ההוראה.

הצ'ט מאפשר לכל משתתפי הקורס, לומדים ומלמדים, "לשוחח" בזמן אמת באמצעות הודעות טקסט במועד שנקבע מראש.

ביקור ראשון באתר הקורס 🖳

הצעד הראשון בביקורכם באתר הוא לערוך עימו הכרות - התחילו לשוטט במדורים השונים הנמצאים באתר בצורה חופשית כדי להכיר את המבנה שלו ואת התכנים שנמצאים בו.

היכנסו ל עדכון פרטים אישיים ובצעו את הפעולות הבאות:

- ארכן את כתופת הרואר האלקטרוני שלכם כדי שתוכלו לקבל דואר ממרכז ההוראה.
- אשרו פרסום שמכם בדף רשימות הסטודנטים באתר כדי שסטודנטים אחרים יוכלו לפנות אליכם ישירות.
  - תוכלו לשנות את סיסמת הגישה האישית לאתר (אם היא מסובכת מדי לזכירה).

בקרו בקבוצת הדיון והציגו עצמכם בפני צוות הקורס וחברי הקבוצה, תוכלו לספר מעט על עצמכם ולשתף אחרים בציפיות שלכם מהקורס. בביקורים הבאים באתר, נצלו את קבוצת הדיון להעלות שאלות, להציע רעיונות ולשתף אחרים בחוויות ובפתרונות.

לרשותכם קיים באתר מדביך למשתמש הכולל הנחיות טכניות לתפעול סביבת הלמידה, אליו ניתן להגיע מהקישור | עזרה בראש דף הבית.

תדירות הביקור באתר ולמה כדאי לחזור ולבקר בו

האינטרנט כידוע הוא מדיום בעל יתרונות רבים, אחד מהם הוא האפשרות לעדכן את המידע באופן שוטף ובמהירות. היתרון הזה בא לידי ביטוי באתרי הקורסים ומאפשר לצוות ההוראה לעדכן את האתר ואתכם, הסטודנטים, באופן שוטף בפרסומים, בחידושים, בדוגמאות אקטואליות ועוד. במילים אחרות, בניגוד ליחידות הלימוד הכתובות, אתר הקורס כפי שמוצג בראשית הסמסטר אינו דומה כלל וכלל לאתר הקורס בסוף הסמסטר. אתרי הקורסים מתרחבים ומתעדכנים כל העת. עשו לעצמכם מנהג לבקר באתר באופן שגרתי ולהפנות אליו את שאלותיכם. גם אם בהתחלה הדבר יהיה אולי מכביד או מאולץ, עם הזמן תיווכחו כי עומד לרשותכם אמצעי למידה.

היכנסו לאתר, היעזרו בתכנים השונים וכמובן השתתפו באופן פעיל. האתר נועד לכם ושימוש נכון בו יכול להקל עליכם את הלמידה. **להתראות באתר!**

ביצד מקבלים סיסמת גישה לאתר הקורס? 🚨

לכל סטודנט חדש באו"פ, נפתח באוניברסיטה חשבון אישי הכולל סיסמא למערכת סיסמאות וניהול פרטים אישיים (מסו"פ). אם זו פעם ראשונה שאתם לומדים בקורס מתוקשב, נשלחת לביתכם הודעה הכוללת את שם המשתמש וסיסמת מסו"פ. אנא הקפידו לשמור פרטים אלה! עם הכניסה למערכת זו תידרשו להזין סיסמא חדשה למערכת מסו"פ (שתחליף את הסיסמא המופיעה בהודעה), שאלת זיהוי לצורך חידוש סיסמא ותידרשו לקבוע סיסמא נוספת שתשמש אתכם לצורך גישה לאתר הקורס באינטרנט. סיסמא זו תשרת אתכם בכל הקורסים המתוקשבים שאליהם אתם רשומים. חשוב לשמור את הסיסמאות למסו"פ ולשירותי המחשוב באינטרנט גם לקורסים ולסמסטרים הבאים, אם שכחתם את אחת הסיסמאות תוכלו לחדש אותה בעזרת מערכת מסו"פ.

שימו לב! במידה ולא הגיעה אליכם סיסמת מסו"פ או שאינכם מצליחים להיכנס למערכת בפעם הראשונה עליכם ליצור קשר עם מוקד הפניות והמידע בטלפון 09-7782222, באמצעות דואר infodesk@openu.ac.il.

מטעמי סודיות לא ניתן לקבל את הסיסמא בטלפון. בכל מקרה של דרישת סיסמא ממוקד הפניות, היא תישלח בדואר רגיל לכתובת המעודכנת במחשב האוניברסיטה הפתוחה.

שליחת ממ"נים באמצעות מערכת המטלות המקוונת 🖳

בכל קורס (למעט בודדים), ניתן להגיש מטלות באמצעות מערכת המטלות המקוונת. מערכת המטלות המקוונת היא, מערכת ממוחשבת מבוססת אינטרנט לשינוע מטלות מן הסטודנטים למנחים ובחזרה. המטלות נשלחות באמצעותה מהסטודנטים למנחי הקורס ומוחזרות לאחר בדיקתן כולל ציון ומשוב, תוך בקרה מלאה של מרכזי ההוראה. יתרונותיה הבולטים של המערכת, היא האפשרות של הסטודנטים לדעת בכל שלב האם המטלה נמצאת אצל המנחה (הורדה למחשב שלו), האם נבדקה, ומה הציון שניתן עליה. על כל אלה יש להוסיף את היתרון כי שימוש במערכת המקוונת אינו מצריך מילוי ידני של טפסים וכמובן שאין צורך במשלוח בדואר. לצד המעקב המנהלי, המערכת מאפשרת, קבלת משוב מסודר ומתועד היטב בגוף המטלה או בקובץ נפרד.

תמיכה טכנית ובירורים

מוקד הפניות והמידע

infodesk@openu.ac.il : סלפון רב קווי 09-7782222, דואר אלקטרוני

שעות הפעילות של מוקד הפניות הן:

19: 00 - 8: 30 בימי ראשון עד חמישי בין השעות: 30 - 8: 19

12: 30 - 8: 30 בימי שישי וערבי חג בין השעות: 30 - 8: 30

בעת הפנייה למוקד, הנכם מתבקשים להצטייד במספר ת"ז וקוד אישי.

יש לפנות למוקד בנושאים:

- סיסמת המשתמש (לקבלה או שחזור סיסמה. ניתן גם להשתמש גם בשירותי קול האו״פ בטלפון 09-7781111)
  - הודעת שגיאה המודיעה כי אינכם מורשים לגשת לדף כלשהו באתר
- קשיים בהפעלת מערכת שליחת מטלות (במידה שקיבלתם הודעה שבקורס נעשה שימוש במערכת)
- שאלות כלליות על אתרי הקורסים ודיווח על תקלות טכניות באתר (למשל דף משובש או URL שגויה)

בכל הנושאים הקשורים לתכנים באתר הקורס, עליכם לפנות לצוות ההוראה בקורס.

ı

8. לוח זמנים ופעילויות (20417 /2011)

		(2011)	ונים ופעיכויווג (20417	= 1 1117 10
תאריך אחרון למשלוח הממיין (למנחה)	*מפגשי ההנחיה	יחידת הלימוד המומלצת	תאריכי שבוע הלימוד	שבוע הלימוד
		1 פרק	22.10.2010-17.10.2010	1
		2 פרק	29.10.2010-24.10.2010	2
		פרק 3	5.11.2010-31.10.2010	3
ממיין 11 12.11.2010		פרק 3	12.11.2010-7.11.2010	4
		4 פרק	19.11.2010-14.11.2010	5
		4 פרק	26.11.2010-21.11.2010	6
ממיין 12 3.12.2010		4 פרק	3.12.2010-28.11.2010 (ה-ו חנוכה)	7
		פרק 5	10.12.2010-5.12.2010 (א-ה חנוכה)	8

^{*} התאריכים המדויקים של המפגשים הקבוצתיים מופיעים ב״לוח מפגשים ומנחים״. אנא שבצו אותם בכתב ידכם. מרכז הלימוד ומספר הקבוצה מצוינים בהודעה ללומד שקיבלתם ממערך שירותי הוראה.

לוח זמנים ופעילויות - המשך

תאריך אחרון למשלוח הממיין (למנחה)	*מפגשי ההנחיה	יחידת הלימוד המומלצת	תאריכי שבוע הלימוד	שבוע הלימוד
		פרק 5	17.12.2010-12.12.2010	9
ממיין 13 24.12.2010		פרק 6	24.12.2010-19.12.2010	10
		פרק 6	31.12.2010-26.12.2010	11
ממיין 14 7.1.2011		פרק 6	7.1.2011-2.1.2011	12
		פרק 7	14.1.2011-9.1.2011	13
		פרק 7	21.1.2011-16.1.2011	14
ממיין 15 28.1.2011		פרק 7	28.1.2011-23.1.2011	15

מועדי בחינות הגמר יפורסמו בנפרד

^{*} התאריכים המדויקים של המפגשים הקבוצתיים מופיעים ביילוח מפגשים ומנחיםיי. אנא שבצו אותם בכתב ידכם. מרכז הלימוד ומספר הקבוצה מצוינים בהודעה ללומד שקיבלתם ממערך שירותי הוראה

מטלות הקורס

9. תיאור המטלות

קרא היטב עמודים אלו לפני שתתחיל לענות על השאלות

בקורס זה 5 מטלות שעליך לפתור ולהגיש לבדיקה. להלן תמצא הסבר על אופן הפתרון הנדרש וכיצד לשלוח את המטלה למנחה.

9.1 מבנה המטלות

המטלות בקורס הן מסוג **ממ"ן רגיל:** תרגילים "יבשים" **שאינם** דורשים הרצת תכניות במחשב (אלא אם צוין אחרת בגוף המטלה). תרגילים אלו נועדו לבדוק את הבנתך בחומר הלימוד. את הפתרונות למטלה כזו עליך לרשום על דף נייר בכתב יד ברור ובצורה מסודרת. רצוי להשאיר שוליים רחבים להערות המנחה.

אם השאלה בממ"ן אינה ברורה לך, אל תהסס להתקשר אל אחד מהמנחים (בשעות הייעוץ הטלפוני שלו) לצורך קבלת הסבר.

9.2 חומר הלימוד הדרוש לפתרון המטלות

בטבלה שלהלן תמצא מהו חומר הלימוד הנדרש (לפי פרקי הספר) לפתרון כל אחת מהמטלות.

שים לב:

אין להשתמש לפתרון המטלות בידע הנרכש בפרקי לימוד מתקדמים יותר
מהפרקים בהם עוסקת הטבלה

חומר הלימוד הנדרש לפתרונה	מטלה
פרקים א,ב	ממיין 11
פרק ג + פרק 17 (חומר מצולם)	ממיין 12
פרקים ד,ה	ממיין 13
פרק ו	ממיין 14
פרקים ז,ח	ממיין 15
	I

9.3 ניקוד המטלות

משקל כל מטלה 6 נקודות. ניתן לצבור עד 30 נקודות. חובה להגיש מטלות במשקל מינימלי של 18 נקודות לפחות.

> ללא צבירת 18 נקודות לא ניתן יהיה לגשת לבחינת הגמר

10. נוהל הגשת מטלות מנחה (ממ"ן)

קיימות שתי חלופות להגשת מטלות:

• שליחת מטלות באמצעות מערכת המטלות המקוונת

מערכת שליחת המטלות קלה להפעלה, היא חוסכת את הצורך במילוי טפסים, במשלוח דואר ובשמירת עותק של המטלה, ומאפשרת מעקב אחר המטלה.

הגישה למערכת המטלות המקוונת היא דרך אתר הבית של הקורס בקישור יימערכת המטלותיי.

שליחת מטלות באמצעות הדואר או הגשה ישירה למנחה במפגשי ההנחיה

לכל מטלת מנחה עליכם לצרף טופס נלווה אחד.

הקפידו למלא את כל הפרטים בחלק א של הטופס. הכניסו את הטופס (על כל חלקיו הצבעוניים) יחד עם המטלה למעטפה המיועדת לכך ורשמו בכתב יד ברור את כתובתכם (כולל מיקוד!) במקום המיועד לכך.

רשמו את שם המנחה וכתובתו באופן מדויק. (דוגמה לטופס נלווה לממיין ראו בהמשך). השאירו עותק של המטלה בידכם!

מועדי הגשה ומשלוח מטלות בדואר

בעמוד הראשון של כל מטלה מצוין מועד הגשתה. יש לשלוח את המטלה עד ליימועד האחרון להגשהיי המצוין עבורה. אסור שחותמת הדואר על המעטפה תישא תאריך מאוחר מייהמועד האחרוןיי להגשת הממיין.

שימו לב: אין לשלוח מטלות בדואר רשום!

הקפידו לרשום את כתובת המנחה בצורה מדויקת כולל מיקוד.

את הממיין עליכם לשלוח לבדיקה **רק למנחה שלקבוצתו אתם משובצים**. ממיין שיישלח למנחה אחר ללא אישור מראש של מרכז ההוראה ציונו לא ייחשב.

הממיין ייבדק ויוחזר לכם תוך שלושה שבועות מהתאריך האחרון להגשת הממיין. אם הממיין לא יוחזר אליכם במועד זה, אנא התקשרו עם המנחה לבירור סיבת העיכוב.

דחייה בהגשת מטלות

במקרים מיוחדים, כגון שירות מילואים, תוכלו לפנות למנחה שלכם לקבלת אישור לדחיית מועד ההגשה. לכל מטלה המוגשת באיחור צרפו מכתב/אישור המנמק את סיבת האיחור.

בסמכותו של המנחה שלכם לאשר לכם איחור של עד שבוע בהגשת ממיין (אלא אם קיבל הנחיות אחרות ממרכז ההוראה). במקרה חריג ביותר שנדרש איחור בהגשה של למעלה מזה יש לבקש אישור של מרכז ההוראה בקורס. מטלות שתגענה באיחור וללא אישור תיבדקנה על-ידי המנחה אך לא יינתן להן ציון והן לא תובאנה בחשבון המטלות המוגשות.

ערעור על ציון בממ"ן

אם יש לכם השגות על הציון שקיבלתם בממ״ן תוכלו להגיש ערעור מנומק בכתב למנחה שלכם בצירוף הממ״ן והטופס המלווה (ההעתק הצהוב), תוך שבוע ימים מיום קבלת הממ״ן.

אם המנחה לא יקבל את ערעורכם, הרשות בידכם לערער בפני מרכז ההוראה בקורס בצירוף הממ"ן והטופס המלווה, תוך שבוע מיום קבלת תשובת המנחה על ערעורכם. החלטת מרכז ההוראה היא סופית.

שימו לב!

את התשובות לממ"נים הנכם מתבקשים לכתוב על דפי פוליו (שורות). כתבו על צדו האחד של העמוד והשאירו שוליים רחבים להערות המנחה (לפחות 5 ס"מ).

	1	לשימוש פנימי	·		ה רוטשילד	האוניברסיטה ו הקריה עיש דורותי ד
21			611		43104 רעננה 808	רחי רבוצקי 108 ת.ד.
1-2		3-7	8-10	(ממיין)	לבדיקה מנחה	טופס מלווה למטלה
12		מספר הז 1 <mark>8,7 2</mark> 1. 1-19	קורס 1.0.1.2. 22-26	27-28	יורי בכל תוך השאלון.	חלק א - ימולא על-ידי התלם מלא נא את כל הפרטים בעט כז המלבנים הכהים וכן למטה. מספר הקורס והמטלה העתק מו כן הקפד לרשום את כל תשע הי
31	لـــا	•	ם מספרים שלמיו ני השאלות צרין וה ציון המטלה.	סכום ציו		מספר הזהות (גם אפסים וסיפרו שלח את כל העתקים בצירוף הנ מנחה קבוצתך.
34		ציון שאלה 1	•		10.0	
37	ı	ציון שאלה 2			שם התַלמיד ,	<u> </u>
39		ציון שאלה 3			א אם אבים א אבים א אם	פי לובים"
41		ציון שאלה 4	0	3-52	69710 ode	_ 73332
43		ציון שאלה 5		ון	950 ムル 3と	מיקוד
45		ציון שאלה 6			שם המנחה	
47	1	2 ציון שאלה	. א. א. לח ביום	02	ַ <u>0</u>/ קבי לימוד	<u>610 אב"ה</u> מרכז לימוד
49		ציון שאלה 8			,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	
						1
51		9 ציון שאלה				חלק ב - ימולא על-ידי המנחו
53	1	ציון שאלה 10			דורי). שמור את העותק	מלא נא את כל הפרטים (בעט כ'
53 55		ציון שאלה 10 ציון שאלה 11			דורי). שמור את העותק	
53 55 57		ציון שאלה 10 ציון שאלה 11 ציון שאלה 12		לאוניברסיט	דורי). שמור את העותק	מלא נא את כל הפרטים (בעט כ'
53 55 57 59		ציון שאלה 10 ציון שאלה 11 ציון שאלה 12 ציון שאלה 13	ה (משי <i>יי</i> ל).	לאוניברסיט	דורי). שמור את העותק המטלה למרכז שירות י	מלא נא את כל הפרטים (בעט כ שלח את שאר העותקים בצירוף
53 55 57		ציון שאלה 10 ציון שאלה 11 ציון שאלה 12 ציון שאלה 13 ציון שאלה 14	ה (משי <i>יי</i> ל).	לאוניברסיט	דורי). שמור את העותק המטלה למרכז שירות י נשלח ביום	מלא נא את כל הפרטים (בעט כ שלח את שאר העותקים בצירוף
53 55 57 59 61		ציון שאלה 10 ציון שאלה 11 ציון שאלה 12 ציון שאלה 13	ה (משי <i>יי</i> ל).	לאוניברסיט	דורי). שמור את העותק המטלה למרכז שירות י נשלח ביום	מלא נא את כל הפרטים (בעט כ שלח את שאר העותקים בצירוף התקבל ביום
53 55 57 59 61 63		ציון שאלה 10 ציון שאלה 11 ציון שאלה 13 ציון שאלה 13 ציון שאלה 14 ציון שאלה 15	ה (משי <i>יי</i> ל).	לאוניברסיט	דורי). שמור את העותק המטלה למרכז שירות י נשלח ביום	מלא נא את כל הפרטים (בעט כ שלח את שאר העותקים בצירוף התקבל ביום
53 55 57 59 61 63 65		ציון שאלה 10 ציון שאלה 11 ציון שאלה 12 ציון שאלה 13 ציון שאלה 14 ציון שאלה 15 ציון שאלה 16	ה (משי <i>יי</i> ל).	לאוניברסיט	דורי). שמור את העותק המטלה למרכז שירות י נשלח ביום	מלא נא את כל הפרטים (בעט כ שלח את שאר העותקים בצירוף התקבל ביום
53 55 57 59 61 63 65 67		ציון שאלה 10 ציון שאלה 11 ציון שאלה 13 ציון שאלה 13 ציון שאלה 14 ציון שאלה 15 ציון שאלה 15	ה (משי <i>יי</i> ל).	לאוניברסיט	דורי). שמור את העותק המטלה למרכז שירות י נשלח ביום	מלא נא את כל הפרטים (בעט כ שלח את שאר העותקים בצירוף התקבל ביום
53 55 57 59 61 63 65 67 69		ציון שאלה 10 ציון שאלה 11 ציון שאלה 13 ציון שאלה 13 ציון שאלה 14 ציון שאלה 15 ציון שאלה 16 ציון שאלה 16	ה (משי <i>יי</i> ל).	לאוניברסיט	דורי). שמור את העותק המטלה למרכז שירות י נשלח ביום	מלא נא את כל הפרטים (בעט כ שלח את שאר העותקים בצירוף התקבל ביום
53 55 57 59 61 63 65 67 69 71		ציון שאלה 10 ציון שאלה 12 ציון שאלה 13 ציון שאלה 13 ציון שאלה 15 ציון שאלה 15 ציון שאלה 16 ציון שאלה 17 ציון שאלה 18	ה (משי <i>יי</i> ל).	לאוניברסיט	דורי). שמור את העותק המטלה למרכז שירות י נשלח ביום	מלא נא את כל הפרטים (בעט כ שלח את שאר העותקים בצירוף התקבל ביום
53 55 57 59 61 63 65 67 69 71		ציון שאלה 10 ציון שאלה 12 ציון שאלה 13 ציון שאלה 14 ציון שאלה 14 ציון שאלה 16 ציון שאלה 16 ציון שאלה 17 ציון שאלה 18 ציון שאלה 18	ה (משי <i>יי</i> ל).	לאוניברסיט	דורי). שמור את העותק המטלה למרכז שירות י נשלח ביום	מלא נא את כל הפרטים (בעט כ שלח את שאר העותקים בצירוף התקבל ביום
53 55 57 59 61 63 65 67 69 71 73		ציון שאלה 10 ציון שאלה 12 ציון שאלה 13 ציון שאלה 14 ציון שאלה 14 ציון שאלה 16 ציון שאלה 16 ציון שאלה 17 ציון שאלה 18 ציון שאלה 19 ציון שאלה 19	ה (משי <i>יי</i> ל).	לאוניברסיט	דורי). שמור את העותק המטלה למרכז שירות י נשלח ביום	מלא נא את כל הפרטים (בעט כ שלח את שאר העותקים בצירוף התקבל ביום
53 55 57 59 61 63 65 67 69 71 73 75		ציון שאלה 10 ציון שאלה 11 ציון שאלה 12 ציון שאלה 13 ציון שאלה 14 ציון שאלה 15 ציון שאלה 15 ציון שאלה 15 ציון שאלה 15 ציון שאלה 18 ציון שאלה 19 ציון שאלה 19 ציון שאלה 20 ציון שאלה 20 ציון שאלה 21	ה (משי <i>יי</i> ל).	לאוניברסיט	דורי). שמור את העותק המטלה למרכז שירות י נשלח ביום	מלא נא את כל הפרטים (בעט כ שלח את שאר העותקים בצירוף התקבל ביום

דוגמה למילוי טופס מלווה לממ"ן

שים לב,

עליך להשאיר לעצמך העתק של המטלה.

אין האוניברסיטה הפתוחה אחראית למטלה שתאבד בשל תקלות בדואר.

מטלת מנחה (ממיין) 11

הקורס: 20417 – אלגוריתמים

חומר הלימוד למטלה: פרקים 1, 2 ו-3 בספר הלימוד.

מספר השאלות: 5 נקודות

סמסטר: א-2011 מועד אחרון להגשה: **12.11.2010**

קיימות שתי חלופות להגשת מטלות:

- שליחת מטלות באמצעות מערכת המטלות המקוונת באתר הבית של הקורס
  - שליחת מטלות באמצעות הדואר או הגשה ישירה למנחה במפגשי ההנחיה

הסבר מפורט ב"נוהל הגשת מטלות מנחה"

שאלה 1 (20 נקודות)

פתרו את שאלה 1.5 בפרק 1 בספר הלימוד.

שאלה 2 (20 נקודות)

יהי $\,G\,$ גרף לא מכוון ופשוט (ללא לולאות עצמיות וקשתות מקבילות), המכיל לפחות שתי צמתים. הוכיחו את הטענות הבאות:

- .א) איימים ב-G שני קודקודים בעלי אותה דרגה
- ב) אם ב-Gיותר מ- 6 קודקודים אז G מכיל משולש או ש-G מכיל קבוצה של שלושה ב) אם ב-קודקודים שאין ביניהם קשת.

שאלה 3 (20 נקודות)

הציעו אלגוריתם יעיל ככל שתוכלו הקובע האם גרף מכוון G=(V,E) מכיל מעגל (לאו דווקא פשוט) באורך אי זוגי. הוכיחו את נכונות האלגוריתם שלכם ונתחו את סיבוכיותו. הניחו כי לרשותכם אלגוריתם שזמן ריצתו O(|V|+|E|) המחשב את הרכיבים הקשירים היטב של הגרף. רמז: התחילו מהמקרה בו הגרף קשיר היטב.

שאלה 4 (20 נקודות)

כתבו אלגוריתם יעיל ככל שתוכלו המקבל כקלט גרף מכוון G=(V,E) ומוצא את כל הצמתים מחם קיים מסלול לכל צומת בגרף. (אנו קובעים כי קיים מסלול בין קודקוד לעצמו). הניחו כי לרשותכם אלגוריתם שזמן ריצתו O(|V|+|E|) המחשב את הרכיבים הקשירים היטב של הגרף.

שאלה 5 (20 נקודות)

בהינתן גרף לא מכוון וקשיר G=(V,E) הקוטר של G מוגדר להיות המרחק המקסימלי של מסלול בין שני צמתים בגרף (המרחק בין שני צמתים הוא אורך המסלול הקצר ביותר ביניהם). הוכיחו או הפריכו את הטענות הבאות:

- Aשל הגרף G קטן או שווה מקוטרו של BFS א. העומק של כל עץ
- G של הגרף של שווה שווה מקוטרו של DFS ב. העומק של כל עץ
- ג. אם הקוטר של G הוא k אזי קיים עץ DFS המכיל מסלול באורך ל קודקוד במסלול אין קשת אחורה (בגרף אין קשתות מקבילות).

מטלת מנחה (ממ"ן) 12

הקורס: 20417 - אלגוריתמים

חומר הלימוד למטלה: פרק 4 בספר הלימוד

מספר השאלות: 5 נקודות

סמסטר: א-2011 להגשה: 3.12.2010

קיימות שתי חלופות להגשת מטלות:

שליחת מטלות באמצעות מערכת המטלות המקוונת באתר הבית של הקורס

שליחת מטלות באמצעות הדואר או הגשה ישירה למנחה במפגשי ההנחיה

הסבר מפורט ב"נוהל הגשת מטלות מנחה"

שאלה 1 (20 נקודות)

נתבונן בבעיית התזמון הבאה. עלינו לבצע n משימות n,...,n, וביכולתנו לבצע משימה אחת בזמן נתון. $w_i \geq 0$ משימה נדרש זמן ביצוע $0 \leq i \leq n$). בנוסף לכל משימה משקל j-תון לכל משימה של המשימות. אנו מניחים כי המשימות מתחילות בזמן j- וכי המשימה ה-j- זמן הסיום של המשימה j- בתזמון מתחילה מיד כשסיימנו את המשימה j- יהי j- זמן הסיום של המשימה j-

. $\sum_{i=1}^n t_i w_i$ מטרתנו היא למצוא סדר לביצוע המשימות המביא למינימום את מטרתנו היא למצוא סדר לביצוע המשימות

הציעו אלגוריתם חמדן לבעיה והוכיחו את נכונותו. (רמז : מיינו את המשימות לפי בדקו זוג . בדקו דוג $\frac{w_i}{l_i}$. בדקו דוג משימות עוקב בתזמון אופטימלי שאינו מקיים את הסדר לעיל).

שאלה 2 (20 נקודות)

יהי G=(V,E) גרף לא מכוון קשיר עם משקלים אי שליליים על הקשתות. בהינתן קבוצת יהי G=(V,E) יהי G'=(V,F) הוא יער (גרף חסר מעגלים) הציעו אלגוריתם המוצא עץ פורש G'=(V,F) של G בעלות מינימלית המכיל את כל קשתות היער. (כלומר, מבין כל העצים הפורשים המכילים את G החזירו עץ כנייל בעלות מינימלית).

שאלה 3 (20 נקודות)

(u,v) ,u,v בו כל צומת ב-G מייצגת נקודה במישור, ולכל זוג צמתים שונים G בו כל צומת ב-G בו G היא קשת ב-G ו-G הוא המרחק האוקלידי בין G ו-G הוא המרחק האוקלידי בין G ווער. רמז: לשלילה-G אין צומת בעל דרגה G או יותר. רמז: לשלילה-G אין צומת בעל דרגה G או יותר. רמז: לשלילה-G של החד משכניו. אחת הזוויות בין קטעים אלו בהכרח קטנה מ-G ולכן איננה יכולה להיות הזווית הגדולה ביותר במשולש המכיל אותה.

שאלה 4 (20 נקודות)

יהי G=(V,E) יהי G=(V,E) יהי G=(V,E) יהי G=(V,E) יהי G=(V,E) יהי G=(V,E) יהי $G=(u,v)\in T, (x,y)\notin T$ יהי שקיימות קשתות קשתות עפיימ של $G=(u,v)\in T, (x,y)\notin T$ יהי $G=(u,v)\in T, (x,y)\notin T$ הוא עץ פורש מינימלי השני הכי טוב של $G=(u,v)\in T, (u,v)$ השני הקטן ביותר מבין העצים הפורשים של G=(u,v)

שאלה 5 (20 נקודות)

נניח שנתונות לנו k רשימות של מספרים $L_1,...,L_k$. כל אחת מהרשימות ממויינות ומטרתנו למזג את כל k הרשימות לרשימה ממויינת אחת.

לצורך כך נתון לנו אלגוריתם A הממזג שתי רשימות ממוינות נתונות לרשימה ממוינת אחת ואנו יכולים להשתמש בו כקופסה שחורה. עלות הפעלת האלגוריתם על שתי רשימות היא בדיוק סכום אורכי הרשימות.

כתבו אלגוריתם יעיל ככל שתוכלו המקבל כקלט את הרשימות שתוכלו קלטים על אילו קלטים להפעיל את האלגוריתם בכל שלב, כך שעלות המיזוג הכוללת תהיה מינימלית.

למשל – עבור שלוש רשימות L_1, L_2, L_3 ניתן למזג קודם את L_1 ו- L_1 ואחר-כך למזג את במקרה L_1 אבל ניתן גם למזג קודם את בדר L_2 ואחר-כך למזג את הרשימה הממוזגת עם L_2 ובמקרה זה אבל ניתן גם למזג קודם את L_3 ו- L_3 ואחר-כך למזג את הרשימה הממוזגת עם בדרך שעבורה העלות הכוללת של המיזוג היא $|L_1|+|L_2|+|L_3|$ האלגוריתם צריך לבחור בדרך שעבורה הערך המתקבל הוא מינימלי.

נתחו את סיבוכיות האלגוריתם והוכיחו את נכונותו. (רמז: הופמן).

מטלת מנחה (ממ"ן) 13

הקורס: 20417 - אלגוריתמים

חומר הלימוד למטלה: פרקים 4 ו-5 בספר הלימוד.

מספר השאלות: 5 מספר השאלות: 5 נקודות

סמסטר: א-2011 להגשה: 24.12.2010

קיימות שתי חלופות להגשת מטלות:

שליחת מטלות באמצעות מערכת המטלות המקוונת באתר הבית של הקורס

שליחת מטלות באמצעות הדואר או הגשה ישירה למנחה במפגשי ההנחיה

הסבר מפורט ב"נוהל הגשת מטלות מנחה"

שאלה 1 (20 נקודות)

 $\delta(v)$ בהינתן גרף מכוון $s\in V$ עם פונקציית משקל $w:E\to R^+$ עם פונקציית משקל G=(V,E) וצומת s מסלול מ-s ל-s מסלול מ-s מסלול מ-s מסלול מ-s מסלול מ-s מסלול פון את משקל שני s ביותר מ-s אם הוא קצר ביותר מבין כל המסלולים מ-s ל-s שמשקלם גדול ממש מ-s מסלול משני קצר ביותר משקלם גדול ממש מ-s מסלול שני קצר ביותר משקלם גדול ממש מ-s מסלול שני קצר ביותר משקלם גדול ממש מ-s משקלם גדול ממש מ-s מחוד משקלם גדול ממש מ-s מחוד משקלם גדול ממש מ-s משקלם גדול ממש מ-s משקלם גדול ממש מ-s מחוד משקלם גדול ממש מ-s משקלם גדול ממש מ-s משקלם גדול ממש מ-s משקלם גדול ממש מ-s משקלם משקלם גדול ממש מ-s משקלם משקלם גדול ממש מ-s משקלם משקלם משקלם משקלם גדול ממש מ-s משקלם מ-s משקלם משקלם

קשת v-ט s-ט ביותר מסלול קצר ביותר מ-e- עיס שימושית אם קיים מסלול קצר ביותר מ-e- עיס שהקשת .e- אחרונה בו היא

- sא. הוכיחו שאם מסלול מsל ל-s מכיל רק קשתות שימושיות אז הוא מסלול קצר ביותר מ-s
- tב. tהוכיחו שאם מסלול מ-t ל-t מכיל קשת לא שימושית אז הוא אינו מסלול קצר ביותר מ-t
- ג. יהי P מסלול שני קצר ביותר מ-s ל-t. הוכיחו שקיימת בו בדיוק קשת לא שימושית אחת P והסיפא של e=(u,v) מ-v היא מסלול קצר ביותר מ-v היא מסלול קצר ביותר מ-v ל-v היא מסלול קצר ביותר מ-v ל-v
- ד. כתבו אלגוריתם יעיל ככל שתוכלו שמקבל כקלט גרף G כמתואר בתחילת השאלה, ושני צמתים s ו-t ומוצא משקל מסלול שני קצר ביותר מ-t ב-t ב-t. נמקו את נכונות האלגוריתם ונתחו את סיבוכיותו.

רמז: האלגוריתם צריך להיעזר בטענות שהוכחו בסעיפים הקודמים. גם אם לא הוכחתם חלק מהטענות תוכלו להסתמך עליהן בכתיבת האלגוריתם.

שאלה 2 (20 נקודות)

כפי שמודגם במדריך הלמידה ניתן להיעזר באלגוריתם בסעיף 5.5 בספר הלימוד כדי להכפיל שני פולינומים מדרגה n לכל היותר בזמן $O(n^{\lg 3})$

א. נניח כי דרגת כל אחד מהפולינומים היא חזקה של 3. הציעו גרסה של האלגוריתם שלכם מסעיף א. המחלקת את כל אחד מהפולינומים לשלושה חלקים. הוכיחו את נכונות האלגוריתם שלכם ונתחו את סיבוכיותו.

ב. חזרו על הסעיף הקודם כאשר הדרגה של כל פולינום היא חזקה של 4 ואנו מחלקים בכל פעם את הפולינום לארבעה חלקים.

שאלה 3 (20 נקודות)

n א. חשבו את **סכום** כל שורשי היחידה מסדר

ב. חשבו את מכפלת כל שורשי היחידה מסדר n. הפרידו בין המקרה בו n זוגי למקרה בו n זוגי.

שאלה 4 (20 נקודות)

 $.\,n{ imes}n$ מטריצה מסדר A

- א. הוכיחו כי אם n=2 ניתן לחשב את A^2 בעזרת 5 פעולות כפל של מספרים ממשיים.
- ב. פרופסור תחכמוני טוען כי ברשותו אלגוריתם הפרד ומשול המחשב את A^2 עבור מטריצה פרופסור תחכמוני טוען כי ברשותו אלגוריתם הפרופסור מציע להשתמש בגישת רקורסיבית כך מסדר n עבעי בזמן n בזמן n בזמן n הפרופסור מציע שבעזרת סעיף א, מתקבלות 5 תת בעיות מגודל n האם האלגוריתם שהפרופסור מציע אכן פותר את הבעיה בסיבוכיות הנדרשת! הסבירו את תשובתכם.

שאלה 5 (20 נקודות)

פתרו את שאלה 4.9 בפרק 4 בספר הלימוד.

מטלת מנחה (ממ"ן) 14

הקורס: 20417 - אלגוריתמים

חומר הלימוד למטלה: פרק 6 בספר הלימוד

מספר השאלות: 5

משקל המטלה: 6 נקודות

סמסטר: א-2011 להגשה: 7.1.2011 מועד אחרון להגשה

קיימות שתי חלופות להגשת מטלות:

שליחת מטלות באמצעות מערכת המטלות המקוונת באתר הבית של הקורס

שליחת מטלות באמצעות הדואר או הגשה ישירה למנחה במפגשי ההנחיה

הסבר מפורט ב"נוהל הגשת מטלות מנחה"

שאלה 1 (25 נקודות)

הסגור הטרנזיטיבי של גרף מכוון נתון G=(V,E) הוא גרף מכוון כך שיש קשת הסגור הטרנזיטיבי של גרף מכוון נתון G=(V,E) אם מכוונת בין $u,v\in V$ ב- $u,v\in V$ אם שלכם, דינמי יעיל ככל שתוכלו המוצא את הסגור הטרנזיטיבי. הוכיחו את נכונות האלגוריתם שלכם, ונתחו את סיבוכיותו.

שאלה 2 (20 נקודות)

בהנתן גרף לא מכוון G = (V, E) ברצוננו לבדוק האם ניתן לחלק את קודקודי הגרף לשתי בהנתן גרף לא מכוון B - B, כך שמתקיים:

|A| = |B| = |V|/2 (i

A -והשני ב- A והשני ב- (ii

הציעו אלגוריתם פולינומיאלי הפותר את הבעיה, כלומר מחזיר ייכןיי אם קיימת חלוקה כנייל ויילאיי אחרת .

שאלה 3 (25 נקודות)

פתרו את שאלה 6.3 (פרק 6) בספר הלימוד.

שאלה 4 (25 נקודות)

פתרו את שאלה 6.25 בפרק 6 בספר הלימוד.

שאלה 5 (25 נקודות)

נתונה קבוצה של בחרוזות מעל האייב A..Z בהינתן מחרוזת S מעל האייב הנייל, הציעו מתונה קבוצה של אלגוריתם האם S היא שרשור של מחרוזות מתוך S. הוכיחו את נכונות האלגוריתם ונתחו את סיבוכיותו.

מטלת מנחה (ממ"ן) 15

הקורס: 20417 - אלגוריתמים

חומר הלימוד למטלה: מדריך הלמידה, פרקים די, הי

מספר השאלות: 5 נקודות

סמסטר: א-2011 להגשה: 2011.2011

קיימות שתי חלופות להגשת מטלות:

- שליחת מטלות באמצעות מערכת המטלות המקוונת באתר הבית של הקורס
  - שליחת מטלות באמצעות הדואר או הגשה ישירה למנחה במפגשי ההנחיה

הסבר מפורט ב"נוהל הגשת מטלות מנחה"

שאלה 1 (20 נקודות)

הוא קבוצת (vertex cover) פיסוי קבוצת, $G=(V,\,E)$ הוא קבוצת הגדרה: בהינתן גרף לא מכוון $G=(V,\,E)$ מתקיים $V\in U$ (או שניהם). צמתים U=U כך שלכל קשת U=U מתקיים שלכל קשת

 $u\in V_1$ אז $(u,v)\in E$ ואם $V_1\cap V_2=\emptyset$ אי $V_1\cup V_2=\emptyset$ (כלומר, $V_1\cap V_2=\emptyset$ וווער) אז G=(V,E) אז G=(V,E) אז $V_1\cap V_2=\emptyset$ או $V_1\cap V_2=\emptyset$ באופן הבא ($V_1\cap V_2=\emptyset$ באופן הבא) (בנה ממנו רשת זרימה (מכוונת) או $V_1\cap V_2=\emptyset$ באופן הבא ($V_1\cap V_2=\emptyset$ באופן הבא)

 $V'=V_1\cup V_2\cup \{s,t\}$

 $E' = \{(s, u) \mid u \in V_1\} \cup \{(v, t) \mid v \in V_2\} \cup \{(u, v) \mid (u, v) \in E, u \in V_1, v \in V_2\}$

קיבול הקשתות היוצאות מ-s והקשתות הנכנסות ל-t הוא t, וקיבול שאר הקשתות הוא אינסופי. S והקשתות היוצאות מ-S וריי מינימלי ברשת שהוגדרה לעיל. יהיו S וריי S וריי מינימלי ברשת שהוגדרה לעיל.

- Gא. הראו שהקבוצה $X \cup Y$ היא כיסוי בצמתים של
- ב. הראו שהקבוצה $X \cup Y$ היא כיסוי בצמתים מינימלי של G (כלומר, בכל כיסוי בצמתים אחר של G יש לפחות אותו מספר צמתים כמו ב- $(X \cup Y)$.

שאלה 2 (20 נקודות)

t ובור s ובור רשת זרימה עם מקור G=(V,E) תהי

יהיו שתי שתים אחני $U1,\,U2\subseteq V$ יהיו

כתבו אלגוריתם המחשב את מספר הקשתות המינימלי שיש להוריד מהגרף כך שלא יהיה שום כתבו אלגוריתם המחשב את מספר הקשתות מ-U2.

הוכיחו את נכונות האלגוריתם ונתחו את סיבוכיותו.

שאלה 3 (20 נקודות)

פתרו את שאלה 23 בפרק 7 בספר הלימוד.

שאלה 4 (20 נקודות)

פתרו את שאלה 24 בפרק 7 בספר הלימוד.

שאלה 5 (20 נקודות)

נתון לוח שחמט דו ממדי בעל m שורות ו-m עמודות. על הלוח ממוקמים t צריחים. שני צריחים מאיימים זה על זה באם הם נמצאים באותה שורה או באותה עמודה ואין צריח אחר ביניהם. הציעו אלגוריתם המסיר קבוצה מינימלית של צריחים כך שבין הצריחים הנותרים על הלוח אין שנים המאיימים זה על זה. הוכיחו נכונות ונתחו סיבוכיות.

נספת בחינות גמר לדוגמה

נספח א

ענו על ארבע מחמש השאלות.

שאלה 1 (25 נקודות)

 $n=\mid V\mid$ כאן, $\frac{n}{d+1}$ א. הציעו אלגוריתם חמדן המוצא קבוצה בלתי תלייה בגרף שגודלה לפחות המצא המלגוריתם? הוכיחו כי האלגוריתם מוצא קבוצה בלתי תלויה בגודל הנדון. מהו זמן הריצה של האלגוריתם? ב. הראו כי האלגוריתם עלול למצוא קבוצה בלתי תלויה שאיננה בגודל מקסימלי.

H=(V,E) , נגדיר גרף ($1\leq i\leq n$), $[a_i,b_i]$ גנדיר מהמשי מהצורה (נגדיר קודקודים אם כדלקמן: לכל מקטע (a_i,b_i) נגדיר קודקוד m_i נגדיר קודקוד (נגדיר קודקודים אם אם m_i נגדיר קודקוד (נגדיר קודקודים אם אם המקטעים המתאימים להם חיתוך לא ריק. הציעו אלגוריתם יעיל המוצא קבוצה בלתי תלויה בגודל מקסימלי בגרפים המתקבלים בדרך זו. הוכיחו את נכונות האלגוריתם.

שאלה 2 (25 נקודות)

הסגור הטרנזיטיבי של גרף מכוון נתון G=(V,E) הוא גרף מכוון כך שיש קשת הסגור הטרנזיטיבי של גרף מכוון נתון C=(V,F) הציעו אלגוריתם תכנון מכוונת בין $u,v\in V$ ב- $u,v\in V$ אם אם אם את הסגור הטרנזיטיבי. הוכיחו את נכונות האלגוריתם שלכם, ונתחו את סיבוכיותו.

שאלה 3 (25 נקודות)

. גרף א מכוון המיוצג על ידי רשימת שכנויות G = (V, E)

- א. הציעו אלגוריתם שזמן ריצתו O(|V|) הבודק האם ב-G יש מעגל.
- ב. הציעו אלגוריתם שזמן ריצתו $e \in E$ המקבל קשת O(|V| + |E|) המקבל פייכת שזמן ריצתו ב.רף.
  - ג. הציעו אלגוריתם שזמן ריצתו $O(|V\parallel E\mid)$ הקובע האם ב- G יש משולש (משולש הוא מעגל באורך 3).

שאלה 4 (25 נקודות)

 c_j בשכבת כיתות m חוגים מציע m ילדים. ביה"ס מסוים יש k ילדים מסוים יש k ילדים. ביוסף, חוגים לכיתות אי בנוסף, הוריו $1 \le j \le k$, הכין רשימה c_j המכילה את כל החוגים בהם הוא מעוניין להשתתף. בנוסף, הוריו של כל ילד c_j הגבילו את מספר החוגים שמותר לו להשתתף בהם ל c_j יכולים להשתתף לכל היותר c_j תלמידים.

- א. כתבו אלגוריתם יעיל ככל שתוכלו הבודק האם קיים שיבוץ של הילדים לחוגים כך שכל החוגים הם מלאים (כלומר, לא נשאר מקום פנוי באף חוג). הוכיחו את נכונות האלגוריתם ונתחו את סיבוכיותו.
- ב. כתבו אלגוריתם יעיל ככל שתוכלו הבודק האם קיים שיבוץ של הילדים לחוגים כך שכל ילד משתתף בכל החוגים שהוא מעוניין בהם. הוכיחו את נכונות האלגוריתם ונתחו את סיבוכיותו.

שאלה 5 (25 נקודות)

עץ (עץ המושרש ב- $U\in V$ קשיר. הוכיחו: אם קיים עץ המושרש ב- G=(V,E) קשיר. הוכיחו גרף לא מכוון גרף לא מכוון (u - BFS המושרש ב- u , (עץ שהתקבל מהרצת u - BFS מ- u הוא עץ (גרף קשיר חסר מעגלים).

בהצלחה!

נספח ב

ענו על **ארבע** מחמש השאלות.

שאלה 1 (25 נקודות)

יהי $I\subseteq V$ גרף אמתים בערה היא קבוצה בלתי תלויה בגרף היא מכוון. קבוצה לא G=(V,E) יהי יהי $v\in V$ גרף אתימת קשת ב- u יש פיימת קשת ער בערף, u יש פיימת קשת ב- u יש פיימת קשת ב- u יש פון ישניהם ב- u ישניהם ב- u ישניהם ב- u

נתבונן באלגוריתם החמדני הבא המוצא קבוצה בלתי תלויה, I. מאתחלים את I להיות שווה לקבוצה הריקה. בכל איטרציה מוצאים קודקוד v בעל דרגה מינימלית. כעת,

Gב- שכנים השכנים הקודקודים היא קבוצת הקודקודים (כאשר הא $G \leftarrow G \setminus \{v \cup N_G(v)\}, I \leftarrow I \cup \{v\}$. ממשיכים בדרך זו עד אשר לא נותרים קודקודים ב- G

: רמז) . $\sum_{v \in V} \frac{1}{\deg(v) + 1}$ א. הוכיחו כי האלגוריתם ימצא תמיד קבוצה בלתי תלויה שגודלה לפחות

הוכיחו כי הסכום לעיל מהוה חסם תחתון על מספר האיטרציות של האלגוריתם. בפרט כיצד מושפע הסכום הנדון כאשר מוחקים קודקוד בעל דרגה מינימלית ואת כל שכניו:).

ב. האם הטענה בסעיף א. נותרת נכונה גם כאשר בוחרים קודקוד כלשהו (לאו דווקא בעל הדרגה המינימליתי). הוכיחו את טענתכם.

שאלה 2 (25 נקודות)

בהנתן גרף לא מכוון G = (V, E) ברצוננו לבדוק האם ניתן לחלק את קודקודי הגרף לשתי בהנתן גרף לא מכוון B -ו A כך שמתקיים :

|A| = |B| = |V|/2 (i

B -ביימת קשת בגרף שקצה אחד שלה מצוי ב- A והשני ב- (ii

הציעו אלגוריתם פולינומיאלי הפותר את הבעיה, כלומר מחזיר ״כן״ אם קיימת חלוקה כנ״ל ו״לא״ אחרת (רמז: התחילו מלחשב את גודלם של רכיבי הקשירות בגרף, והעזרו באחת השיטות האלגוריתמיות שלמדנו בקורס).

שאלה 3 (25 נקודות)

נתבונן בבעיית התזמון הבאה. עלינו לבצע n משימות 1,...,n, וביכולתנו לבצע משימה אחת בזמן נתון. לכל משימה נדרש זמן ביצוע $0 \ge i$. בנוסף לכל משימה משקל i . נתון j . מנחון כלשהו של המשימות. אנו מניחים כי המשימות מתחילות בזמן i , וכי המשימה הi . i . i זמן הסיום של המשימה i . i

. $\sum_{i=1}^n t_i w_i$ סרתנו היא למצוא המביא המשימות המשימוע סדר לביצוע מטרתנו מטרתנו מטרתנו היא למצוא איז המשימות המשימוע המשימות מ

הציעו אלגוריתם חמדן לבעיה והוכיחו את נכונותו. (רמז : מיינו את המשימות לפי $\frac{w_i}{l_i}$. בדקו זוג משימות עוקב בתזמון אופטימלי שאינו מקיים את הסדר לעיל).

שאלה 4 (25 נקודות)

יהי הצמתים הרף מכוון עם פונקצית משקל לצמתים $W:V\to R$ יהי יהי G=(V,E) יהי הרף מכוון עם פונקצית משקל לצמתים ורק אם שונים זה מזה. קבוצת קשתות הגרף מוגדרת כך: קשת (u,v) שייכת לW(u)< w(v)

- אז בהכרח קיימת (v, y) ו-(u, v) אז בהכרח קיימת אם קיימות בו הראו ש-G- א. בהכרח קיימת (u, y) בו גם הקשת (u, y).
  - .ם. מעגלים חסר G-ם.
- ברצוננו למיין n מספרים ממשיים נתונים. הניחו שקיים גרף G בעל n צמתים שהמספרים ברצוננו למיין n מספרים ממשיים נתונים הם המשקלות של צמתיו וקבוצת הקשתות שלו מקיימת את התנאי שניתן בתחילת השאלה. כתבו אלגוריתם המקבל כקלט את G וסיבוכיותו ליניארית במספר קשתות הגרף G וממיין את n המספרים הנתונים. הוכיחו את נכונות האלגוריתם ונתחו את סיבוכיותו.
- ר. מדוע קיומו של האלגוריתם שהראיתם בסעיף גי אינו סותר את החסם התחתון הידוע למיון n מספרים:

שאלה 5 (25 נקודות)

עבור גרף דו-צדדי $G=(X\cup Y,E)$ זיווג 2-מושלם $M\subseteq E$ הוא קבוצת קשתות כך שלכל צומת ב-M שפוגעת בו. $G=(X\cup Y,E)$ שפוגעת בו. $G=(X\cup Y,E)$ יש בדיוק שתי קשתות ב-M שפוגעת בו ולכל צומת ב-M שפוגעת בו שב-M יש ב-M וקובע אם יש ב-M כתבו אלגוריתם יעיל ככל שתוכלו המקבל כקלט גרף דו-צדדי $G=(X\cup Y,E)$ וקובע אם יש ב-M זיווג 2-מושלם. הוכיחו את נכונות האלגוריתם ונתחו את סיבוכיותו.

בהצלחה!